

– Na ir dienele, mano mylimas vaikiuk, na ir dienele. Kaip smagu jums turėjo būti!

Paskui ji mane apiberdavo bučiniiais. Visą mane, kaip pati sakydavo, nulesiodavo, o man toks lesiojimas labai patiko. Kiekvieną rytą, gavusi naują vardą, ji man patikėdavo vieną iš savo aksominių pirštinių, ką tik iškvėpintą, kad jos ranka vestų mane visą dieną.

„Kai kurie jos veido bruožai atspindi jos vaikišką elgesį, gražūs putlūs skruostai ir padaužiški žiburėliai žaliose akyse. Perlamutriniai įvairiaspalviai plaukų segtukai, įsegti greičiausiai bet kaip, bandant suvaldyti vešlių plaukų kupetą, suteikia jai jžūlaus amžinos studentės maištingumo. Bet jos sodrios rubininės lūpos, stebuklingai laikančios ant jų pakibusias plonas baltas cigaretes, ir jos ilgos blakstienos, pro kurias ji žvelgia į gyvenimą, išduoda ją stebinčiam, kad ši moteris jau suaugo. Jos truputį ekstravagantiška, bet be galo elegantiška, o gal elegantiškai suderinta apranga atidesniam žvilgsniui atskleidžia patyrusią moterį ir jos amžių.“

Štai ką savo slaptame sąsiuvinyje užrašė Tėtis, o aš vėliau, jau po visko, perskaičiau. Net jeigu jo tekstai ir buvo be ryšio, tai su Mama jis ryšį turėjo, ir ne bet kokį!

Mano tėvai nuolatos šoko. Visur. Naktimis su draugais, dviese rytais ir popietėmis. Kartais ir aš su jais šokdavau. Šoko jie stulbinamai, viską pakeliui išstumdydami, Tėtis išmesdavo

Mamą į orą, pagaudavo už nagų po sukinių, kartais dviejų, net trijų. Perleisdavo ją tarp kojų, įsukdavo virš savęs kaip vėtrungę, o kai netyčia visiškai paleisdavo, Mama ant užpakalio klestelėdavo ant žemės, įsisukusi į savo suknią kaip puodelis ant lėkštutės. Šokiams jie visada iš butelių kolekcijų susimaišydavo beprotiškų kokteilių, su mažučiais skėčiais, alyvuogėmis ir šaukšteliais. Ant svetainės komodos, šalia Mamos nespalvotos nuotraukos, kurioje ji su vakarine suknele šoka į baseiną, stovėjo gražus patefonas, sukantis amžinai tą pačią Ninos Simon plokštelę ir grojantis tą pačią dainą „Misteris Bodžanglis“. Ši plokštelė vienintelė turėjo teisę suktis ant patefono, kitoms melodijoms teko tenkintis muzikiniu centru, šiulaikišku ir niūroku. O ši daina buvo išties beprotiška, kartu ir liūdna, ir linksma, o mano Mama taip pat tokia tapdavo jai grojant. Daina trukdavo ilgai, bet visada liaudavosi per anksti, ir Mama energingai plodama rankomis šaukdavo: „Pakartokime Bodžanglį!“

Tekdavo griebti kojelę ir uždėti deimantinę galvutę ant plokštelės krašto. Tik deimantas ir galėjo skleisti tokią muziką.

Kad galėtume priimti kuo daugiau svečių, mūsų butas buvo milžiniškas. Plačios juodos ir baltos prieškambario grindų plytelės atrodė kaip didžiulė šaškių lenta. Tėtis nupirko keturiasdešimt juodų ir baltų pagalvėlių, ir mes trečiadienio

popietėmis valandų valandas žaisdavome šaškėmis, stebimi prūsų raitelio, kuris mums atstojo teisėją, bet niekada nieko nesakydavo. Kartais žaidimą sudrumsdavo Panelė Perteklinė, galva stumdydama baltas pagalvėles arba kapodama jas snapu. Visada baltas, nes arba jų nemėgo, arba kaip tik pernelyg mėgo. Negali žinoti. Taip ir nesužinojome, nes Panelė Perteklinė, kaip ir visi, turėjo savų paslapčių.

Prieškambario kampe kūpsojo kalnas vokų, mat mano tėvai ten metė visus gaunamus ir niekada neatplėšiamus laiškus. Kalnas buvo toks įspūdingas, kad galėdavau kristi ant jo ir neužsigauti. Šis kalnas buvo smagus ir minkštas, savotiška buto interjero dalis. Kartais Tėtis man pagrasindavo:

– Jei neklausysi, turėsi atplėšti ir išrūšiuoti visus šituos laiškus!

Bet niekada to daryti neliepė, nes mano Tėtis geras.

Mūsų svetainė buvo pritrenkianti. Joje stovėjo du kraujo spalvos krėslai, kad tėvai galėtų gerti patogiai įsitaisę, stiklinis staliukas, pripiltas visokiausių spalvų smėlio, ir milžiniškas mėlynas angliško stiliaus minkštasuolis, tinkamas šokinėti. Šokinėti pasiūlė ne kas kitas, o Mama. Dažnai ji pati su mani mi šokinėdavo ir pakildavo taip aukštai, kad kliudydavo krištolinį tūkstančio žvakių sietyną. Tėtis buvo teisus: kai pakylti taip aukštai, tikrai gali nušluostyti nosį iškiliausiems protams. Priešais minkštasuolį ant seno lagamino, apklijuoto įvairiausių sostinių lipdukais, stovėjo mažytis nutriušęs televizorius, kuris jau prastokai rodė. Per visus kanalus galėjai matyti pil-

kos, juodos ir baltos spalvų skruzdėlyną. Bausdamas televizorių už blogas programas, Tėtis uždėjo jam klouno kepurę. Kartais jis man sakydavo:

– Jei neklausysi, įjungsiu televizorių!

Valandų valandas žiūrėti televizorių buvo tikras košmaras. Bet tai Tėtis darydavo retai, nes tikrai nebuvo blogas. Mama ant indaujos, kuri jai atrodė itin negraži, pasodino gebenę, kuri jai atrodė graži. Taip baldas tapo milžinišku augalu, net pradėjo mesti lapus ir teko jį laistyti. Toks keistas pusiau baldas, pusiau augalas. Valgomajame buvo visko, ko reikia valgymui. Didelis stalas su daugybe kėdžių svečiams ir, žinoma, mums, nors mums tai neturėjo reikšmės. Į miegamuosius vedė ilgas koridorius, kuriuo lėkdami, anot chronometro, mes mušdavome visus rekordus. Tėtis visada laimėdavo, o Panelė Perteklinė visada pralaimėdavo. Varžytis jai, šiaip ar taip, nepatiko, o plojimai dar ir gąsdindavo. Mano kambaryje stovėjo trys lovos, maža, vidutinė ir didelė, mat nusprendžiau pasilikti išaugtas lovas, kurios priminė gražias akimirkas, todėl man būdavo sunku išsirinkti, kur miegoti, net jei Tėčiui atrodė, kad sunku neišsirinkti. Ant sienos kabėjo garsaus dainininko Klodo Fransua, vilkinčio pigiu kostiumu, plakatas, ant kurio Tėtis skriestuvu nubrėžė smiginio taikinį, nes, jo nuomone, Klodas Fransua dainavo kaip senas ožys. Bet, ačiū Dievui, sakydavo Tėtis, Prancūzijos elektros tiekėjas padarė tam galą, o aš nesupratau, nei kaip tai nutiko, nei kodėl. Vis dėlto mano Tėtį kartais būdavo sunku

suprasti. Virtuvės grindys buvo užgriozdintos visokiausiais vazonais, kuriuose Mama augino prieskoninius augalus, bet dažniausiai pamiršdavo juos palaistyti, tad virtuvė būdavo pilnutėlė šieno. Bet jei jau prisiruošdavo laistyti, visada prilaistydavo per daug. Vanduo bėgdavo iš vazonų, ir virtuvė valandų valandas būdavo virtusi čiuožykla. Baisi betvarkė, kol žemė atiduodavo vandens perteklių. Panelei Perteklinei patvinusi virtuvė labai patikdavo, nes, kaip sakydavo Mama, primindavo jos ankstesnį gyvenimą. Todėl ji, rodydama pasitenkinimą, plasnodavo sparnais ir išpūsdavo kaklą. Ant lubų tarp keptuvių ir prikaistuvių kabėjo kiaulienos kumpis, šlykštus pažiūrėti, bet labai gardus. Man būnant mokykloje, Mama pasirūpindavo daugybe skanių valgių, užsisakydavo juos iš maisto tiekėjo į namus ir taip susilaukdavo daugybės komplimentų iš svečių. Šaldytuvas visiems šitiems skanėtamams buvo per mažas, todėl visada stovėjo tuščias. Mama prisikviesdavo ir vaišindavo minias žmonių bet kuriuo paros metu. Pas mus svečiuodavosi draugai, kaimynai (ne visi, bet bent jau tie, kurių nevargino triukšmas), buvę Tėčio kolegos, namo prižiūrėtoja, jos sutuoktinis, paštininkas (jei užsukdavo tinkamu laiku), bakalėjos savininkas iš tolimojo Magribo, bet gyvenantis apačioje, savo krautuvėlėje, o kartą lankėsi net apskuręs senukas, kuris labai dvokė, bet visgi atrodė labai pamalonintas. Mama nepripažino laikrodžių, todėl grįžęs iš mokyklos kartais pavakarių gaudavau ėriuko kulšies, o kartais vakarienės tekdavo laukti iki vėlyvos nakties. Lauk-

davome šokdami ir valgydami alyvuoges. Būdavo, kad dėl persišokimo nebepavalgydavome, todėl vėlai naktį Mama pravirkdavo, kad suprasčiau, kaip ji apgailestauja, ir puldavo mane lesioti savo šlapiu veidu, kvepėdama kokteiliais ir stipriai spausdama glėbyje. Tokia buvo mano Mama. Na ir gerai. Svečiai juokdavosi daug ir garsiai, o kartais besijuokdami pernelyg pavargdavo, todėl likdavo nakvoti vienoje iš dviejų tuščių mano lovų. Rytais juos prižadindavo Panelės Perteklinės klykavimai, mat ji nebuvo ilgo voliojimosi lovoje šalininkė. Kai pas mus nakvodavo svečiai, aš visada miegodavau didžiojoje lovoje, kad galėčiau ryte pasigėrėti jais, susilanksčiusiais mano kūdikio lovelėje kaip kokie akordeonai, ir skaniai pasijuokti.

Tris naktis per savaitę pas mus viešėdavo vienas svečias. Senatorius palikdavo savo teritoriją Prancūzijos centre ir atvykdavo posėdžiauti į Liuksemburgo rūmus. Mano Tėtis jį su meile pravardžiavo Šiukšle. Niekada taip ir nesužinojau, kaip jie susitiko, nes po kiekvieno kokteilio išgirdavau vis kitokią istoriją, bet jiems kartu būdavo beprotiškai linksma. Šiukšlės galva buvo kvadratinė. Kvadratas ne kaip roboto, bet jo trumpi ežiuku kirpti plaukai šonuose sudarė statų kampą, o pats veidas buvo raudonas ir apvalus, gražių ūsų padalintas į dvi dalis, nosis pabalnota akiniais plonais metaliniais rėmeliais, besilaikančiais ant juokingų didžiulės krevetės formos

ausų. Jis man paaiškino, kad jo ausų forma primena krevetės dėl regbio, bet aš nelabai supratau. Tačiau nusprendžiau, kad mankšta *gymtonic* mažiau pavojinga už regbį, bent jau ausims. Spalva, forma, suknežinta kremzlė atrodė kaip krevetė, bet yra taip, kaip yra, ir nieko čia nepadarysi. Kai senatorius juokdavosi, jo kūnas trūkčiodavo, o kadangi jis juokėsi visą laiką, tai pečiai nuolat drebėjo. Senatorius kalbėjo garsiai ir džeržgė tarsi senas tranzistorius. Visada turėjo didžiulį cigarą, kurio niekada neprisidėgdavo. Laikydavo jį rankoje arba būdavo įsikandęs atvykdamas, o išvykdamas įsidėdavo į dėklą. Vos peržengęs namų slenkstį, pradėdavo plyšauti:

– Kaipirovska, Kaipirovska!

Ilgai maniau, kad taip jis šaukia savo merginą iš Rusijos, bet ji niekada nepasirodė, todėl Tėtis jam sumaišydavo kokteilį su ledu ir mėta, kad laukti neprailgtų, ir senatorius neliūdėdavo. Mamai Šiukšlė patiko, nes su juo būdavo linkma, jis pažerdavo jai milijonus komplimentų ir jo dėka mes uždirbome daugybę pinigų. Man jis taip pat patiko, dėl tų pačių priežasčių, nei daugiau, nei mažiau. Per didžiuosius šokius iki išnaktų jis bandydavo pabučiuoti visas Mamos drauges. Mano Tėtis sakydavo, kad Šiukšlė laksto paskui kiekvieną sijoną. Kartais jam pasisekdavo nusegti kai kuriuos sijonus miegamajame. Po keliolikos minučių jis grįždavo laimingas ir dar raudonesnis nei įprastai, rėkdamas savo merginos iš Rusijos vardą, nes tikriausiai jautė, kad ne viskas čia gerai.

– Kaipirovska! Kaipirovska! – linksmai šūkalodavo, taisydamasis akinius ant savo į krevetes panašių ausų.

Dieną jis eidavo į darbą Liuksemburgo rūmuose, kurie visgi yra Paryžiuje, taip ir nesupratau kodėl. Jis sakydavo, kad į darbą išeina vėlai, bet visada grįžta anksti. Senatoriaus dienotvarkė buvo keistoka. Grįžęs pasiskųsdavo, kad prieš sugriūvant Berlyno sienai jo darbas buvo kur kas smagesnis, nes viskas buvo aišku kaip dieną. Aš pasidariau išvadą, kad jo darbo kabinetas remontuojamas, kad sugriauta siena ir užmūryti langai. Man buvo puikiai suprantama, kodėl jis iš darbo grįžta anksti. Tokios darbo sąlygos nepriimtinos, net ir Šiukšlei. Apie jį Tėtis sakydavo:

– Šiukšlė – pats brangiausias mano draugas, nes jo draugystė neįkainojama!

Ir aš puikiai tai supratau.

Gavęs pinigų už autoservisus, Tėtis nusipirko nedidelę gražią pilaitę pačiuose Ispanijos pietuose. Truputis kelio automobiliu, truputis lėktuvu, dar truputis automobiliu ir daug kantrybės. Mūsų pilis stūksojo virš balto miestelio, tuštutėlio popietėmis ir pilnutėlio naktimis, bet pro jos langus mes matėme tik pušynus arba beveik tik juos. Dešinėje pusėje iki pat balkšvai melsvo ežero su įspūdinga užtvanka driekėsi terasos su alyvmedžiais, apelsinmedžiais ir migdolmedžiais. Tėtis tvirtino, kad jis tą užtvanką pastatė pats, nes kitaip vanduo

būtų nuslūgęs. Bet man buvo sunku tuo patikėti, nes namie nebuvo nė vieno įrankio. „Nereikia kalbėti nesąmonių“, – pagalvojau. Netoliese mėlynavo jūra, o visame pajūryje buvo pilna žmonių – paplūdimiuose, daugiabučiuose, restoranuose, transporto grūstyse. Tikrai keista. Mama sakydavo nesu-prantanti, kodėl atostogauti žmonės iš vieno miesto pervažiuoja į kitą, ji aiškino, kad paplūdimiai perpildyti žmonių, kurie tepa odą riebalais ir deginasi, nors jau ir taip yra stori ir riebiūs, kad visas tas pajūris labai triukšmingas ir labai smirda. Bet mes galėjome degintis mažuose ežero paplūdimiuose, trijų rankšluosčių dydžio, ir tai buvo kur kas šauniau už pajūrį. Ant pilies stogo turėjome didelę terasą su nuostabiai kvėpiančių jazminų debesimis. Vaizdas buvo nepaprastas. Nuo tokio vaizdo tėvams raibo akys, o gal raibo ir nuo vyno su jame plaukiojančiais vaisiais. Valgėme daug vaisių ir dieną, ir naktį, gėrėme vaisius šokdami. Savaiame aišku, kad Misteris Bodžanglis keliaudavo su mumis, o Panelė Perteklinė atvykdavo vėliau. Važiudavome jos pasitikti į oro uostą, nes ji turėjo išskirtinį statusą. Ji keliaudavo dėžėje su skyle, pro kurią galėjo iškišti tik galvą ir kaklą, todėl, aišku, ilgai klykdavo, ir bent kartą pagrįstai. Valgyti vaisių, šokti ir degintis prie ežero tėvai susikviesdavo visus draugus, ir šie sakydavo, kad čia tikras rojus, o mes tam tikrai neprieštaravome. Į rojų galėjau nuvykti kada panorėjęs, tiksliau pasakius, kada nuspręsdavo mano tėvai.

Mama dažnai man pasakodavo misterio Bodžanglio istoriją. Istorija buvo kaip ir jo muzika. Graži, svajinga ir melancholiška. Todėl tėvai ir mėgo lėtus šokius su „Misteriu Bodžangliu“. Tai buvo muzika jausmams. Misteris Bodžanglis gyveno Naujajame Orleane, ir net jei tai buvo prieš daugelį metų, senais laikais, nieko išties naujo nuo tada nenutiko. Iš pradžių jis keliavo po kito žemyno pietus su šunimi ir senais drabužiais. Paskui nugaišo jo šuo, ir tada viskas pasikeitė. Todėl jis ėjo šokti į barus su tais pačiais senais drabužiais. Misteris Bodžanglis šoko ir šoko nesustodamas, kaip ir mano tėvai. Kad šoktų, žmonės vaišino jį alumi, o jis šoko su savo per didelėmis kelnėmis, stryktelėdavo labai aukštai ir vėl švelniai nusileisdavo. Mama sakydavo, kad jis šoko, norėdamas susigrąžinti savo šunį. Ji tai sužinojo iš patikimo šaltinio. O pati Mama šoko, kad susigrąžintų misterį Bodžanglį. Todėl ir šoko visą laiką. Tik tam, kad jis sugrįžtų.